

Πρακτικές προστασίας φυτών σε λαχανικά κατά τον Μάρτιο

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 12.03.2023 Број: 3/2023

Με την έναρξη του Μαρτίου, η φύση ξυπνά και η γεωργική δραστηριότητα ξεκινά. Παράλληλα, ενεργοποιούνται και τα παράσιτα. Η προσοχή των γαιοκτημόνων και των αγροτών πρέπει να επικεντρωθεί στην επιτυχή έναρξη της παραγωγικής περιόδου, από την οποία εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό η καλή προστασία των καλλιεργειών, η απόκτηση ποιοτικών προϊόντων, οι καλές αποδόσεις και τα υψηλά εισοδήματα. Ο Μάρτιος χαρακτηρίζεται από ασταθές καιρό. Παρατηρούνται μεγάλες διακυμάνσεις της θερμοκρασίας, καθώς και διαφορετικοί τύποι και ποσότητες βροχόπτωσης (χιόνι-βροχή). Η διάρκεια της ημέρας αυξάνεται. Δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες για εργασίες υπαίθρου. Δεν είναι σπάνιο να υπάρχουν κρύα κύματα και περισσότερες βροχοπτώσεις, που περιπλέκουν τις αγροτικές πρακτικές στο χωράφι.

Στο τμήμα σπορόφυτων συνεχίζεται η φροντίδα των σπορόφυτων (ντομάτες, πιπεριές, μελιτζάνες, αγγούρια). Για την απόκτηση υγιών σπορόφυτων, η διαφορά μεταξύ των θερμοκρασιών ημέρας και νύχτας δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 6–8^οC ώστε να μην προκληθεί «ψευδής αποφλοίωση» των σπορόφυτων. Πρέπει να δοθεί προσοχή στο γεγονός ότι ορισμένα παράσιτα μεταδίδουν επικίνδυνες ιογενείς ασθένειες σε λαχανικά: οι ψείρες – διάφορα ψευδομορφικά ιογενή; τα τρίπια – η κηλίδωση της ντομάτας; οι λευκομυγίδες – η κίτρινη πάθηση. Αυτό καθιστά απαραίτητο τον καθημερινό έλεγχο για την ανίχνευση της εμφάνισης παρασίτων και την έγκαιρη εφαρμογή μέτρων φυτοπροστασίας, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος άρρωστων, ιομολυσμένων φυτών που στη συνέχεια θα θέσουν σε κίνδυνο τις καλλιέργειες και την παραγωγή. Στο τμήμα σπορόφυτων, η υγρασία του εδάφους διατηρείται στο 50-60% της χωρητικότητας του χωραφιού και η θερμοκρασία του υποστρώματος στους 20-25^οC. Ο έλεγχος του θρεπτικού καθεστώτος έχει μεγάλη σημασία για την ποιότητα των σπορόφυτων: pH = 6,2 – 6,8, συνολική συγκέντρωση αλάτων του υποστρώματος – EC = 1,2 – 1,8 mS/cm ανάλογα με τα σπόροφυτα (πυκνά, διαχωρισμένα) και την καλλιέργεια.

Στα θερμοκήπια έχει ήδη φυτευτεί η πρώιμη παραγωγή ντομάτας και αγγουριών. Εάν το θερμοκήπιο δεν είναι θερμαινόμενο, η φύτευση πιπεριών αναμένεται σε μεταγενέστερο στάδιο. Οι ασθένειες και τα παράσιτα που παρατηρούνται σε ήδη μεταφυτευμένα φυτά είναι τα ίδια με αυτά που προσβάλλουν τα σπύροφυτα. Απαιτείται τακτικός έλεγχος για την έγκαιρη ανίχνευση της εμφάνισης ασθενειών και παρασίτων και την προληπτική φυτοπροστασία, σύμφωνα με τα οικονομικά επίπεδα ζημίας (ΟΕΖ). Κρεμούνται κίτρινες, γαλάζιες και μαύρες κολλητικές παγίδες για την ανίχνευση και τη σύλληψη των πτητικών μορφών μικρών εντόμων (λευκομυγίδα του θερμοκηπίου, ψείρες, σκώρος της ντομάτας). Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν φερομονικές παγίδες για τον προσδιορισμό της έναρξης της πτήσης του σκώρου της ντομάτας, καθώς και για τη μείωση της πυκνότητας του πληθυσμού του. Τα προσβεβλημένα φύλλα, τα μίσχια με κηλίδες ασθένειας, αποικίες ψειρών, ωθήκες, προνύμφες, ορύγματα κ.λπ. συλλέγονται και αφαιρούνται από το θερμοκήπιο για καταστροφή.

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Πρώιμη σήψη (κηλίδες φύλλων) (*Alternaria spp.*)

Οι κηλίδες στα φύλλα είναι σκούρο καφέ έως μαύρες με συγκεντρική δομή. Παρόμοιες κηλίδες εμφανίζονται στα άλλα υπέργεια μέρη. Η επίθεση σε μίσχους λουλουδιών προκαλεί πτώση λουλουδιών. Οι κηλίδες στα καρπούς βρίσκονται πιο συχνά στο άκρο του μίσχου και έχουν επίσης συγκεντρική δομή. Τα άρρωστα μέρη καλύπτονται με σκούρο στρώμα μυκητιακής σποριοποίησης. Το παθογόνο προτιμά τα παλιά φύλλα που έχουν ολοκληρώσει την ανάπτυξή τους. Αναπτύσσεται υπό συνθήκες υψηλής σχετικής υγρασίας.

Έλεγχος

Διατήρηση βέλτιστου καθεστώτος θερμοκρασίας και υγρασίας σε προστατευμένες κατασκευές καλλιέργειας. Τακτικός αερισμός των κατασκευών. Επεξεργασία με προϊόντα φυτοπροστασίας (ΠΦΠ) κατά την έναρξη των συμπτωμάτων ή υπό ευνοϊκές συνθήκες. Εγγεγραμμένα ΠΦΠ: Dagonis 100 ml/στρ; Polyram DF 0,2%; Prev-Gold 200-600 ml/στρ; Sinstar 70-80 ml/στρ; Taegro 18,5-37,0 g/στρ; Tazer 250 SC 80-200 ml/στρ.

Γκρίζα σήψη (σήψη *Botrytis*) της ντομάτας (*Botrytis cinerea*)

Όλα τα υπέργεια μέρη των φυτών προσβάλλονται. Η ασθένεια αναπτύσσεται σε υψηλή υγρασία αέρα. Οι κηλίδες είναι εμποτισμένες με νερό και αργότερα γίνονται νεκρωτικές, καλυμμένες με άφθονη γκριζοκαφέ μυκηλιακή μάζα και μυκητιακή σποριοποίηση. Τα κωνίδια του παθογόνου μεταδίδονται από τα ρεύματα αέρα και προκαλούν νέες μολύνσεις. Το παθογόνο μπορεί επίσης να υπάρχει ως σαπροφύτο στο έδαφος.

Έλεγχος

Διατήρηση βέλτιστης υγρασίας αέρα στο τμήμα σπορόφυτων και στα φυτεμένα θερμοκήπια. Τακτικός αερισμός. Αφαίρεση μολυσμένων φυτικών μερών και καταστροφή τους στο εξωτερικό. Κατά την εμφάνιση των πρώτων κηλίδων, πραγματοποιείται επεξεργασία με ΠΦΠ. Εγγεγραμμένα ΠΦΠ: Avalon 200 ml/στρ; Geox WG 50 g/στρ; Erune 40 SC 200 ml/στρ; Pretil 200 ml/στρ; Prolectus 50 WG 80-120 g/στρ; Signum 100-150 g/στρ; Switch 62,5 WG 100 g/στρ; Fontelis SC 240 ml/στρ.

Μούχλα των φύλλων (*Fulvia fulva*)

Στην επάνω πλευρά των φύλλων εμφανίζονται σχετικά μεγάλες, ανοιχτές κηλίδες ακανόνιστου σχήματος με αόριστες άκρες. Αργότερα κιτρινίζουν. Υπό υψηλή υγρασία αέρα, η κάτω επιφάνειά τους καλύπτεται με ένα ανοιχτό στρώμα μυκητιακής σποριοποίησης, το οποίο αργότερα σκουραίνει και γίνεται βελούδινο καφέ. Όταν ο αριθμός των κηλίδων σε ένα φύλλο είναι σημαντικός, αυτές συγχωνεύονται και το φύλλο γίνεται νεκρωτικό. Υπό ευνοϊκές συνθήκες, τα φυτά μπορεί να αποφυλλώσουν. Η ασθένεια αναπτύσσεται υπό συνθήκες υψηλής υγρασίας αέρα.

Έλεγχος

Καλλιέργεια ποικιλιών ανθεκτικών στην ασθένεια (οι περισσότερες από τις ποικιλίες που προσφέρονται στην αγορά είναι ανθεκτικές). Διατήρηση βέλτιστης υγρασίας αέρα στο τμήμα σπορόφυτων. Τακτικός αερισμός. Ισορροπημένη λίπανση. Καταστροφή φυτικών υπολειμμάτων και ζιζανίων, καθώς το παθογόνο επιβιώνει σε αυτά. Όταν είναι απαραίτητο – επεξεργασία με ΠΦΠ. Εγγεγραμμένα ΠΦΠ: Eminent 125 ME 40-60 ml/στρ; Signum 100-150 g/στρ.

Κίτρινη μούχλα του αγγουριού (ψευδοπερονόσπορος των κολοκυνθοειδών) (*Pseudoperonospora cubensis*)

Αυτή η ασθένεια είναι σημαντική καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου βλάστησης των αγγουριών. Στην επάνω πλευρά των φύλλων εμφανίζονται κιτρινωπές κηλίδες ακανόνιστου σχήματος, περιορισμένες από τις φλέβες. Σε υγρό καιρό είναι εμποτισμένες με νερό και η κάτω επιφάνεια καλύπτεται με ένα αραιό γκρι-μωβ στρώμα μυκητιακής σποριοποίησης. Αργότερα οι κηλίδες μεγαλώνουν, συγχωνεύονται και ολόκληρο το φύλλο γίνεται νεκρωτικό. Υπό υψηλή υγρασία αέρα στο τμήμα σπορόφυτων, η ασθένεια μπορεί σε σύντομο χρονικό διάστημα να προσβάλλει ολόκληρο το φύλλο και να μειώσει σημαντικά την απόδοση.

Έλεγχος: Διατήρηση βέλτιστου καθεστώτος αέρα και υγρασίας. Τακτικός αερισμός του τμήματος. Η έναρξη θέρμανσης στις πρώτες ώρες της ημέρας αποτρέπει τον σχηματισμό πάχης και τη μόλυνση από κίτρινη μούχλα. Αφαίρεση των πρώτων άρρωστων φύλλων και καταστροφή τους έξω από το θερμοκήπιο. Όταν είναι απαραίτητο, επεξεργασία με ΠΦΠ. Εγγεγραμμένα ΠΦΠ: Enervin SC